

ZBO.5544.1.2025

INFORMACJA DOTYCZĄCA STANU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ GMINY KRZESZOWICE

od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku.

I. ZAGROŻENIA POWODZIOWE

1. Cieki bezpośrednio zagrażające okresowymi podtopieniami.

Największą rzeką w gminie jest Krzeszówka (ok. 8,5 km długości), powstająca z potoków Eliaszówki i Czernki, do której uchodzą Miękinia, Dulówka, Filipówka, Olszówka. Przez północno – wschodnią część gminy płyną potoki Raclawka i Szklarka, uchodzące poza granicami gminy do Rudawki. Rzeki te jak i pozostałe mniejsze cieki wodne mają częściowo charakter potoków górskich. Przepływają w niektórych miejscach w sposób nieuregulowany przez tereny zabudowane /Czerna, Tenczynek/. Stanowią one główne zagrożenie powodziowe w przypadku długotrwałych oraz bardzo gwałtownych opadów deszczu, roztopów wiosennych powodujących wystąpienie wody z brzegów.

Biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania na terenie Gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią lub/i obszary potencjalnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo Wodne). Zjawisko okresowych podtopień występuje w gminie nieregularnie, zarówno w okresach wiosennym, letnim jak i jesienno – zimowym, a ich charakter jest bardzo zróżnicowany jeżeli chodzi o wielkość przepływów. Rzeki i kanały (rowy) w większości przypadków są zamulone co powoduje, że cieki uległy spłyceniu co w konsekwencji prowadzi do podwyższenia stanu wód, zarastania dna i skarp, zmniejszenia spadków podłużnych i poprzecznych, rozlewania się wody w dolinach i przyległych gruntach. Największe zagrożenie stanowią w tych przypadkach szkody powstałe w wyniku podmycia, erozji gruntów oraz zamulenia terenów rolnych, budynków mieszkalnych, gospodarskich oraz małych budowli wodnych /mostki, przepusty, itp./ a także urządzeń melioracyjnych.

2. Obszar gminy potencjalnie zagrożony okresowymi podtopieniami

Wielkość obszaru gminy potencjalnie narażonych na okresowe podtopienia, podmokłych oraz bezodpływowych wynosi ok 42,1ha tj. 0,3% powierzchni całkowitej gminy, która wynosi ok. 13.950ha.

Wyznaczony prawdopodobny zasięg terenów zagrożonych okresowymi podtopieniami oraz depresyjnych – podmakających, bezodpływowych na terenie gminy ma charakter czysto orientacyjny.

3. Zagrożenia związane z brakiem (ograniczeniem) możliwości odprowadzenia wód opadowych.

W przypadku wystąpienia nawałnych opadów powodujących gwałtowny przybór wód, lokalne zalania i podtopienia mogą wystąpić praktycznie na terenie całej gminy, a szczególnie na terenach o małej chłonności wody (tereny bezleśne, doliny, tereny zurbanizowane) oraz w samym mieście Krzeszowice z uwagi na ograniczoną przepustowość kanalizacji burzowej.

4. Zagrożenia związane z ograniczeniem swobodnego odpływu w ciekach naturalnych.

- sołectwo Tenczynek - potok Olszówka, zbiornik wodny „Staw Wroński”/ posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Czerna - potok Czernka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Dubie - rejon „Doliny Raclawki” potok Raclawka i Szklarka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- sołectwo Filipowice - potok Filipówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/;
- miasto Krzeszowice - potok Filipówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku/; potok Krzeszówka /posesje usytuowane wzdłuż cieku oraz Centralna Oczyszczalnia Ścieków w eksploatacji Spółki „Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice”/.

5. Zagrożenia związane z funkcjonowaniem urządzeń wodnych.

Na terenie gminy nie ma wałów przeciwpowodziowych i większych urządzeń piętrzących.

6. Tereny stale podtapiane w czasie wezbrań cieków wodnych.

sołectwo Tenczynek - potok Olszówka (od 5 do 10 posesji)
– zasięg podtopień jest uzależniony od czasu trwania i intensywności opadów.

7. Funkcjonowanie gminnych struktur zarządzania kryzysowego.

Urząd Miejski w Krzeszowicach posiada opracowany Plan operacyjny bezpośredniej ochrony przed powodzią. Plan operacyjny jest załącznikiem funkcjonalnym Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego.

Zgodnie z oceną zagrożenia powodziowego Gminy Krzeszowice w sytuacji wystąpienia lokalnych podtopień jak i wzrostu zagrożenia powodziowego do patrolowania, obserwacji stanu urządzeń hydrotechnicznych, stanu wody, rejonów podtopień i osuwisk oraz stanu mostów planuje się skierować jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Działania jednostek OSP, mogą być wspierane innymi służbami podległymi Burmistrzowi Gminy Krzeszowice oraz sprzętem, urządzeniami i materiałami z podmiotów gospodarczych na podstawie podpisanych porozumień.

Każdorazowo, w przypadku wystąpienia przesłanek do powstania sytuacji kryzysowej Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (Sztab Kryzysowy), powołany w związku z zaistniałą sytuacją, wspierany jest przez Służbę Dyżurną. Zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza wprowadza całodobowy dyżur Służby Dyżurnej w przypadku wystąpienia przesłanek do powstania sytuacji kryzysowej, który działa do czasu ustania przesłanek kwalifikujących dane zdarzenie jako sytuację kryzysową. Służba Dyżurna współpracuje z Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego (Sztabem Kryzysowym), OSP Gminy, PSP w Krakowie oraz Policją i Strażą Miejską. Informacja o ewentualnym uruchomieniu całodobowej Służby Dyżurnej, wraz z numerami kontaktowymi zostanie umieszczona na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz przekazana Sołtysom i Przewodniczącym Osiedli na terenie Gminy.

Ośłona meteorologiczna i hydrologiczna realizowana jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie, który opracowuje i przesyła prognozy i ostrzeżenia przed niebezpiecznymi zjawiskami, które trafiają do Urzędu Miejskiego. Przekazane materiały, w formie komunikatów ostrzegawczych, zostają każdorazowo umieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz przekazywane drogą elektroniczną wg rozdzielnika do zakładów pracy, instytucji i służb na terenie gminy.

II. SIŁY I ŚRODKI WŁASNE PRZEWIDZIANE DO UŻYCIA W SYTUACJI ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO NA TERENIE GMINY KRZESZOWICE

Gminny magazyn przeciwpowodziowy wyposażony jest w najbardziej dostępny i najprostszy w wykorzystaniu a jednocześnie najbardziej skuteczny sprzęt do działań przeciwpowodziowych, w ilościach pozwalających na podjęcie efektywnych działań.

Zestawienie sił i środków przewidzianych do użycia w sytuacji zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Krzeszowice przedstawia się następująco:

1. Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach:

• kurtki przeciwdeszczowe	20 szt.
• plandeki 10m x 15m	5 szt.
• plandeki 8m x 10m	10 szt.
• worki na piasek	2000 szt.
• zapory przeciwpowodziowe (SUP 40x10)	8 szt.
• osuszacze powietrza (pomieszczeń)	3 szt.
• łóżka polowe	57 szt.
• pościel	57 szt.
• zespół prądotwórczy przewoźny o mocy 42kVA	1 szt.
• agregaty prądotwórcze (2,5KW / 3,5KW)	2 szt.
• krótkofalówki MOTOROLA T82 EXTREME QUAD	4 szt.

Magazyn przeciwpowodziowy nie stanowi odrębnego pomieszczenia a zakupiony sprzęt i materiały w większości przypadków zostały przekazane do jednostek OSP z terenu gminy. Takie rozwiązanie umożliwia podjęcie szybkich i efektywnych działań w początkowym okresie zdarzenia.

2. Sprzęt będący na wyposażeniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, przewidziany do użycia w akcjach przeciwpowodziowych:

• piły spalinowe do drewna	37 szt.
• piły spalinowe do betonu i stali	6 szt.
• podkrzesywarki	3 szt.
• motopompy	15 szt.
• pompy pływające	3 szt.
• pompy szlamowe	21 szt.
• agregaty prądotwórcze	32 kpl.

3. Sprzęt i urządzenia techniczne podmiotów gospodarczych i instytucji z terenu Gminy Krzeszowice:

W razie potrzeby do prowadzenia działań powodziowych na terenie gminy może zostać wykorzystany sprzęt, urządzenia i materiały podmiotów gospodarczych na podstawie podpisanych porozumień (samochody ciężarowe, mikrobusy do przewozu osób, ciągniki rolnicze kołowe, koparki, ładowarki, dźwigi samojezdne). Dostawa piasku planowana jest w oparciu o działające na terenie gminy składy budowlane.

III. ZDARZENIA POWODZIOWE (NIEKORZYSTNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE).

W od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku na terenie gminy odnotowano kilka przypadków tzw. powodzi błyskawicznych związanych z szybkim zalaniem nisko położonych obszarów, rzek i strumieni przez zwiększone opady deszczu spowodowane zazwyczaj przez burzę lub przez kilka burz.

1. Zdarzenia spowodowane nawałnymi opadami deszczu (powodzi błyskawicznych).

W związku z wystąpieniem w okresie od maja do września na terenie gminy nawałnych opadów deszczu, które powodowały znaczne podniesienie stanu wód powierzchniowych, doszło do wielu podtopień piwnic i garaży w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, wielorodzinnych, obiektach użyteczności publicznej oraz uszkodzenia dróg, poboczy, przepustów i rowów odwadniających.

Łącznie jednostki OSP z terenu gminy interweniowały w 2024 roku ok. 14 razy.

2. Nie uruchamiano środków finansowych z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe w związku z prowadzonymi działaniami ratowniczymi.
3. W ramach rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe uruchomiono i wydatkowano 200 000,00 zł. na roboty interwencyjne po ulewach związane z wykonaniem remontów i oczyszczaniem przepustów, rowów odwadniających oraz uzupełnieniem nawierzchni poboczy dróg gminnych wraz robotami towarzyszącymi w miejscowościach:

Miejsce	Rodzaj zadania	Wysokość poniesionych kosztów
Tenczynek ulice: Ogrodowa, Ogródkowa, Reymonta, Kolorowa, fragment Niecałej, Głogowa, Jana III Sobieskiego	Uzupełnienie ubytków i nierówności materiałem kamiennym będącym w dyspozycji sołectwa oraz sprzątanie nanosu namulonego podczas intensywnym i nawałnych opadach deszczu na łącznej dł. 160 mb.	4 866,79 zł
Tenczynek ul. Jana III Sobieskiego	Czyszczenie betonowych koryt odwadniających.	216,60 zł
Czerna droga gminna publiczna Nr 600407 K, na odc. od DPS w stronę Szkoły Podst.	Sprzątanie nanosu namulonego podczas nawałnych i obfitych opadów deszczu – 121 mb oczyszczenie zamulonego przepustu (4mb) z przykanalikiem wraz wywozem, czyszczenie koryt betonowych (13mb), oczyszczenie zamulonego rowu (163 mb) oraz remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej trzech dróg bocznych łącznej dł.272,5mb. Wymiana 3 mb uszkodzonej kanalizacji opadowej z rur PCV o śr. 200 mm.	36 716,06 zł
Nowa Góra	Oczyszczenie z namuliska odcinka drogi gminnej publicznej nr 600407	1 282,57 zł
Filipowice , ulice: Wąska, Młyńska, Wzgórze, Na Skalę, Wspólna, Słoneczna, Podgórska, Leśna, Sosnowa, Dębowa, Leśna.	Sprzątanie nanosu gliny i mułu po nawałnych i intensywnych opadach deszczu (1 050,00 mb) wraz naprawą powstałych uszkodzeń w nawierzchni tłuczniowej.	7 755,74 zł
Filipowice ul. Podgórska	Oczyszczenie przepustów dł. 12 mb z namułu śr. 1,2mb z załadunkiem, wywozem i utylizacją.	4 379,13 zł
Dubie - Żary	Oczyszczenie i udrożnienie drogi nr 600410K oraz przepustu (śr. 1,20m – dł. 9,0 mb), naprawa pobocza i skarp drogi, rozbiórka uszkodzonych krawężników i obrzeży chodnikowych, sprzątanie nanosu i oczyszczenie wraz z udrożnieniem drogi na dł. 328 mb. Oczyszczenie rowu na dł. 375 mb z namułu wraz z profilowaniem skarp rowu, wywozem i utylizacją. Oczyszczenie zamulonych koryt odwadniających (113 mb).	47 628,87 zł

Miejsce	Rodzaj zadania	Wysokość poniesionych kosztów
Dębnik	Naprawa uszkodzonej studni odwadniającej wraz z uporządkowaniem terenu przystanku komunikacji zbiorowej. Remont nawierzchni tłuczniowej drogi na dz. nr 128 i 53, dł. 446 mb. Odkopanie przepustów, oczyszczenie z namułu, rozebranie przepustu uszkodzonego i wymiana na nowy z rur PCV o śr. 50 cm.	15 946,76 zł
Paczółtowiec	Naprawa uszkodzonych poboczy w ciągu drogi nr 600409K po nawałnych i intensywnych opadach deszczu wraz z zebraniem zawyżonych i nadaniem im odpowiedniego kształtu na dł. 385 mb. Odtworzenie zamulonych rowów z wyprofilowaniem skarp rowu z wywozem i utylizacją na dł. 130 mb. Czyszczenie betonowych koryt odwadniających na dł. 60 mb, montaż 1 szt. nowego zerwanego i zniszczonego przyczółka z gotowych elementów.	23 500,61 zł
Krzeszowice ul. Kolejowa	Remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej przy PKP.	1 158,24 zł
Krzeszowice ul. Majowa	Remont tłuczniowy wymytego pobocza drogi na odcinku dł. 21 mb	3 420,11 zł
Krzeszowice ul. Jesionowa	Remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej drogi na dł. 71 mb.	1 640,84 zł
Krzeszowice ul. Szwedzka Droga	Remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej na dł. 280 mb.	12 972,29 zł
Krzeszowice ul. Targowa	Udrożnienie studni odwadniającej.	64,96 zł
Os. Żbik ul. Na Błonie i ul. Na Wzgórzu	Naprawa uszkodzonych nawierzchni tłuczniowych dróg.	1 632,87
Siedlec	Remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej drogi na dł. 80 mb.	1 433,80 zł
Nawojowa Góra ul. Skośna	Uzupełnienie powstałej wyrwy w drodze na wskutek nawałnych opadów deszczu.	677,76 zł
Nawojowa Góra ul. Cyganka/Leśna	Zebranie namulonego kamienia,	466,90 zł
Nawojowa Góra ul. Podlas	Remont uszkodzonej nawierzchni tłuczniowej kruszywem na dł. 22,5 mb.	868,68 zł
Zalas ul. Galicyjska	Oczyszczenie rowu (60 mb) z namułu, z wyprofilowaniem skarp rowu z załadunkiem, wywozem i utylizacją.	2 044,50 zł
Zalas ul. Lipowa	Zebranie nanosu z kamienia.	949,78 zł
Dubie	Montaż 3 szt. nowych przyczółków z elementów gotowych zerwanych podczas nawałnicy wraz z robotami towarzyszącymi.	6 564, 00 zł
Miękinia Stawiska	Sprzątanie nanosu (gliny, mułu) z jezdni drogi asfaltowej.	1 063,72 zł
Sanka	Uzupełnienie ubytków w nawierzchni jezdni tłuczniowej na dł. 237 mb materiałem kamiennym wraz z mechanicznym zagęszczeniem i remontem przepustu, wymiana 3 szt. uszkodzonych przyczółków plus uzupełnienie 4 mb wymulonych koryt odwadniających przy przepuście w ciągu drogi gminnej Czutów – Zręby),	22 748,42 zł.
Łącznie:		200 000,00 zł.

(Źródło: Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM)

IV. OSŁONA METEOROLOGICZNA I HYDROLOGICZNA

Od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku odebrano ok 159 ostrzeżeń o niekorzystnych zjawiskach atmosferycznych (burze z gradem, intensywne opady deszczu, hydrologiczne), które następnie przekazywano za pośrednictwem strony internetowej Urzędu, poczty elektronicznej (e-mail) i aplikacji BLISKO do mieszkańców, zakładów pracy i instytucji na terenie gminy.

V. PRACE PLANISTYCZNE, KONSERWACYJNE I ZABEZPIECZAJĄCE

1. Konserwacja urządzeń melioracji wodnej na gruntach komunalnych na terenie gminy Krzeszowice

Gmina Krzeszowice corocznie w ramach swoich obowiązków konserwuje urządzenia melioracji wodnych, zlokalizowanych na gruntach komunalnych.

W roku 2024 przeprowadzono konserwację bieżącą rowów melioracyjnych w miejscowości: Nawojowa Góra, Siedlec, Zalas, Filipowice, Wola Filipowska, Tenczynek,.

Łączna długość konserwowanych rowów wyniosła 2 880 m. Koszt wykonanych prac wyniósł 89 101,78 zł brutto. Prace wykonane były w okresie od 23.07.2024 r. do 12.08.2024 r.

Przeprowadzona konserwacja wpłynęła na poprawę zarówno stabilizacji przepływu wody w rowach, bezpieczeństwa dla zlokalizowanych w jej pobliżu zabudowań, infrastruktury drogowej jak również na estetykę przyległego terenu.

W roku 2024 nie realizowano zadania związanego z bieżącym utrzymaniem cieków naturalnych z uwagi na odstępienie PGW Wody Polskie od wykonania zadania.

(Źródło: Referat Ochrony Środowiska UM).

2. W czerwcu 2024 r. przesłano zestawienie miejsc w obrębie cieków wodnych wymagających interwencji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej na terenie Gminy Krzeszowice.

Miejscowość	Nazwa cieku wodnego	Lokalizacja miejsca/ odcinek cieku wodnego którego dotyczy zgłoszenie	Rodzaj przeszkody do usunięcia lub działań, które należy podjąć
Tenczynek	Krzeszówka	Działka nr 1867 od ujścia Dulówki do Krzeszówki - do mostu drogowego na ul. Ignacego Daszyńskiego.	gałęzie i konary w korycie, czyszczenie koryta.
Tenczynek/Krzeszowice	Dulówka	na wysokości ul. Zielonej	powalone drzewa w korycie

Miejscowość	Nazwa cieków wodnego	Lokalizacja miejsca/ odcinek cieków wodnego którego dotyczy zgłoszenie	Rodzaj przeszkody do usunięcia lub działań, które należy podjąć
Tenczynek	Olszówka	wzdłuż ulicy ks. Mieczysława Mądryka (na całej długości) i ul. Tenczyńskiej (na całej długości)	powalone drzewa i gałęzie w korycie, konieczność przeprowadzenia regulacji koryta
Dubie	Raławka	Na całej długości	Czyszczenie i konserwacja koryta
Filipowice	Filipówka	Na całej długości	Czyszczenie i konserwacja koryta
Krzeszowice	Filipówka	wzdłuż ulicy ks. Bandurskiego	Czyszczenie i konserwacja koryta
Czerna	Czernka	Na całej długości	Czyszczenie i konserwacja koryta
Czerna	Eliasówka	Na całej długości	Czyszczenie i konserwacja koryta
Siedlec	Brezińska Rzeka (dawny potok Siedlecki)	Na całej długości	Czyszczenie i konserwacja koryta

3. W 2024 roku nie doposażano gminnego magazynu przeciwpowodziowego w sprzęt i materiały.

VI. WNIOSKI Z OCENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO GMINY

Nadal wiele rowów i urządzeń melioracyjnych jest zaniedbanych, pozbawionych okresowej konserwacji i w efekcie zarośniętych lub zanieczyszczonych odpadami. Z powodu braku odpowiedniej konserwacji, większość obiektów nie funkcjonuje prawidłowo, m.in. w sytuacjach zagrożenia powodziowego, w szczególności powstałego w wyniku intensywnych opadów deszczu lub gwałtownego topnienia śniegu. W wielu przypadkach właściciele gruntów nie wykonują ciążyących na nich zadań w zakresie właściwego utrzymania i konserwacji obiektów i urządzeń. Zdarzają się przypadki zasypywania fragmentów rowów przy budowie przejazdów do pojedynczych posesji lub budowanie przepustów rurowych o zbyt małej średnicy.

Również większość cieków wodnych przepływających przez teren gminy nie była od lat konserwowana, co przyczyniło się do ich znacznego zamulenia oraz zarośnięcia przez roślinność krzewiastą i drzewa. Taki stan utrudnia spływ wody w korytach cieków wodnych i każdorazowo przy wystąpieniu intensywnych (nawalnych) opadów deszczu powoduje sukcesywne pogarszanie się stanu koryta, ograniczanie zdolności odbioru wszystkich wód opadowych a w konsekwencji do powstawania rozlewisk i podtopień nieruchomości do nich przylegających.

Biorąc powyższe pod uwagę, w celu zminimalizowania skutków zdarzeń związanych z intensywnymi opadami deszczu, konieczne jest dalsze systematyczne prowadzenie niezbędnych prac konserwacyjnych rowów i urządzeń melioracyjnych oraz na wszystkich ciekach przepływających przez teren Gminy Krzeszowice.

Opracował:

Maciej Nowak

Główny Specjalista

Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Przeciwpożarowej

Naczelnik Wydziału
Edukacji i Spraw Obywatelskich

Barbara Gój